

Sygnatura akt II AKa 101/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 czerwca 2022 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA Andrzej Kot /spr./

Sędziowie: SA Cezariusz Baćkowski

SA Piotr Kaczmarek

Protokolant: Joanna Rowińska

przy udziale Waldemara Kawalca prokuratora Prokuratury (...)

po rozpoznaniu w dniu 2 czerwca 2022 r.

sprawy M. K.

oskarżonego z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 148 § 1 kk i art. 157 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Świdnicy

z dnia 10 stycznia 2022 r., sygn. akt III K 56/21

I. zmienia zaskarżony wyrok wobec M. K. w ten sposób, że przyjmuje, iż oskarżony przypisanego mu czynu dopuścił się

z zamiarem ewentualnym spowodowania u K. K. ciężkiego uszczerbku na zdrowiu i czyn ten kwalifikuje jako przestępstwo z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 156 § 1 pkt 2 kk i art. 157 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk i za to na podstawie art. 14 § 1 kk w zw. z art. 156 § 1 kk w zw. z art. 11 § 3 kk wymierza mu karę 4 (czterech) lat pozbawienia wolności, zaliczając na jej poczet na podstawie art. 63 § 1 kk okres tymczasowego aresztowania od 11 sierpnia 2020 r. godz. 4:50 do 7 czerwca 2022r.;

II. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

III. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. P. kwotę 885,60 zł, w tym należny podatek od towarów i usług, tytułem wynagrodzenia za obronę z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

IV. zwalnia oskarżonego z obowiązku uiszczenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, poniesionymi wydatkami obciążając Skarb Państwa

UZASADNIENIE

M. K. został oskarżony o to, że :

I. w dniu 11 sierpnia 2020 roku w W., woj. (...) przewidując możliwość i godząc się na pozbawienie życia K. K. wypchnął ją przez okno z mieszkania znajdującego się na drugim piętrze budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. (...) w W., w wyniku czego upadając i uderzając o podłoże pokrzywdzona doznała obrażeń ciała w postaci złamania przekrętarsowego prawej kości udowej z odłamaniem krętarza mniejszego i większego oraz niewielkim przemieszczeniem głównego odłamu dalszego, niewielką odmę opłucnową po stronie lewej oraz liczne stłuczenia między innymi głowy, kończyny górnej prawej, biodra prawego, kończyny dolnej prawej, pleców i pośladka lewego, które to obrażenia były inne niż określone w art. 156 k.k. i naruszyły czynności narządów ciała na czas dłuższy niż dni siedem, przy czym zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na udzieloną pomoc medyczną,

tj. o czyn z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. i art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Sąd Okręgowy w Świdnicy wyrokiem z dnia 10 stycznia 2022 r., sygn.. akt: III K 56/21 orzekł:

I. oskarżonego **M. K.** uznał za winnego tego, że w dniu 11 sierpnia 2020 roku w W. woj. (...) przewidując możliwość pozbawienia życia K. K. i godząc się na to wypchnął ją przez okno z mieszkania znajdującego się na drugim piętrze budynku mieszkalnego powodując jej upadek z wysokości 8,07 metra na asfaltowy chodnik w wyniku czego doznała ona obrażeń ciała w postaci złamania przekrętarsowego prawej kości udowej z odłamaniem krętarza mniejszego i większego oraz niewielkim przemieszczeniem głównego odłamu dalszego, niewielką odmę opłucnową po stronie lewej oraz liczne stłuczenia między innymi głowy, kończyny górnej prawej, biodra prawego, kończyny dolnej prawej, pleców i pośladka lewego, które to obrażenia skutkowały naruszeniem czynności narządów ciała na okres powyżej siedmiu dni, przy czym zamierzonego skutku nie osiągnął z przyczyn od siebie niezależnych, to jest czynu z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. i art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 14 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę 8 (ośmiu) lat pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczył oskarżonemu M. K. okres jego zatrzymania i tymczasowego aresztowania w sprawie od dnia 11 sierpnia 2020 roku godz. 4:50 do dnia 10 stycznia 2022 roku,

III. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. P. z Kancelarii Adwokackiej w W. kwotę (...),80 (jeden tysiąc pięćset czterdzieści dziewięć złote 80/100 gr) złotych tytułem kosztów nieopłaconej obrony oskarżonego M. K. z urzędu,

IV. zwolnił oskarżonego M. K. od ponoszenia kosztów sądowych zaliczając wydatki poniesione w sprawie na rachunek Skarbu Państwa.

Apelacje od tego wyroku wniosła obrończyni oskarżonego, zarzucając:

błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia polegający na przyjęciu, że zeznania K. K. i J. K. są wiarygodnymi dowodami w sprawie, podczas gdy sprzeczności tkwiące w tych zeznaniach oraz pozostawanie w sprzeczności tych dowodów z innymi dowodami zgromadzonymi w toku postępowania, w szczególności z zeznaniami świadka B. G. oraz wyjaśnieniami oskarżonego powodują, że do dowodów tych należy podchodzić z dużą dozą ostrożności, co w konsekwencji skutkować powinno przyjęcie, że wyłącznie wyjaśnienia oskarżonego co do tego, że doszło do nieszczęśliwego niezamierzonego wypadku, są prawdziwe.

Podnosząc powyższy zarzut, apelująca wniosła o uniewinnienie oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu, względnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja obrońcy zasługiwała na uwzględnienie. Szczegółowe odniesienie do argumentów tego środka odwoławczego nie jest konieczne, ponieważ jego autorka nie złożyła wniosku o uzasadnienie wyroku sądu odwoławczego. Domaga się go wyłącznie oskarżyciel publiczny.

Powodem zmiany wyroku na skutek wniesionej na korzyść oskarżonego apelacji było zakwestionowanie przez sąd odwoławczy ustaleń Sądu meriti w zakresie znamion strony podmiotowej. Błędnie Sąd Okręgowy przyjął, że oskarżony działał z zamiarem pozbawienia życia pokrzywdzonej. Nie budzi wątpliwości, że oskarżony wypchnął pokrzywdzoną przez okno świadomie, celowo. Ocena dowodów, która stanowiła podstawę dla takich ustaleń nie jest dowolna. Dowolnym jest jednak uznanie, że oskarżony przewidywał i godził się na śmierć K. K. wypychając ją przez okno.

Upadek pokrzywdzonej nastąpił z wysokości 8 metrów (2. piętro budynku mieszkalnego). Doświadczenie życiowe wskazuje, że upadek z takiej wysokości, nawet na twarde podłoże, nie kończy się zwykle śmiercią. Owszem, taki skutek jawi się możliwy, ale mało prawdopodobny. W zdecydowanej większości wypadków następstwem upadku ze wskazanej wysokości są urazy kończyn, kręgosłupa, które kwalifikowane są jako średni lub ciężki uszczerbek na zdrowiu. W niniejszej sprawie pokrzywdzona zresztą doznała obrażeń, o których mowa w art. 157§ 1 k.k. Nie było podstaw, by przyjąć, że oskarżony swoją świadomością i wolą obejmował skutek śmiertelny. Swojego zamiaru zabójstwa nie zwerbalizował. Wypowiedziane przez niego słowa nie oznaczają świadomości następstwa w postaci śmierci pokrzywdzonej. Przyjęciu nawet zamiaru ewentualnego w zakresie art. 148 §1 k.k. przeczy osobowość i właściwości osobiste oskarżonego. Te elementy, do których odwołał się Sąd Okręgowy na bazie opinii psychologicznej świadczyć mogą o jego skłonności do przemocy i agresji, co nie oznacza jednak, że oskarżony ma psychologiczne inklinacje do zabójstwa. Stosunek do pokrzywdzonej również sprzeciwia się omawianym ustaleniom sądu orzekającego. Był zaangażowany emocjonalnie w związek z pokrzywdzoną, a jego zachowanie było efektem „chorobliwej” zazdrości. Decyzja o wypchnięciu była nagła i nieprzemysłana, tuż przed jej podjęciem oskarżony przytulał swoją partnerkę a zamiar wypchnięcia implikowany był rozluźnieniem kontroli zachowania wywołanego spożyciem przez oskarżonego alkoholem.

Prawdą jest, że oskarżony oddalił się z miejsca zdarzenia, bez udzielenia pomocy pokrzywdzonej, ale wbrew temu co stwierdził Sąd Okręgowy, ze świadomością, że pokrzywdzona żyła, co wynika z treści dowodów powołanych w podstawie ustaleń faktycznych.

Wspomniany stan nietrzeźwości oskarżonego nie jest bez znaczenia dla ustalenia jego świadomości, jakie będą następstwa upadku pokrzywdzonej z wysokości 8 metrów. Nawet trzeźwy człowiek o przeciętnej dojrzałości, wśród możliwych następstw upadku z takiej wysokości za mało prawdopodobną uznaje śmierć człowieka. Charakterystyczne dla zamiaru ewentualnego jest to, że w wyobrażeniu sprawcy skutek jego zachowania jawi się jako typowy, bardzo prawdopodobny, a tak – jak wspomniano już wcześniej – nie było. W sposób pewny można przyjąć tylko to, że oskarżony przewidywał skutek w postaci ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, bo tak często kończą się tego rodzaju zdarzenia. Ustalenie dalej idącego zamiaru (zabójstwa) jest zdecydowanie dowolne.

Korekta ustalenia znamienia strony podmiotowej wiązała się z koniecznością zakwalifikowania czynu oskarżonego jako przestępstwa z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 156 §1 k.k. i art. 157§1 k.k. w zw. z art. 11 §2 k.k.

Orzeczenie kary w dolnej granicy ustawowego zagrożenia pierwotnie przyjętej kwalifikacji prawnej czynu oznaczało, że Sąd Okręgowy dostrzegł przewagę okoliczności łagodzących. Brak apelacji prokuratora w kontekście ograniczeń wynikających z art. 434 § 1 k.p.k. nie pozwalał na ustalanie dodatkowych okoliczności obciążających. W oparciu zatem o te, przyjęte przez Sąd Okręgowy i nadane im znaczenie, Sąd Apelacyjny uznał, że karą właściwie realizującą dyrektywy z art. 53 k.k. będzie kara 4 lat pozbawienia wolności.

O ile zdecydowanie na korzyść oskarżonego przemawia fakt, że działanie jego zakończyło się na skutkach z art. 157§1 k.k. oraz emocjonalne tło zajścia, to obciąża go – jak słusznie ustalił Sąd I instancji – nieudzielenie pomocy pokrzywdzonej po upadku, ucieczka z miejsca zdarzenia, błahe i nieracjonalne powody działania pod wpływem alkoholu.

Orzeczenie o kosztach oparto o przepis art. 624 § 1 kpk.

SSA Cezariusz Baćkowski

SSA Andrzej Kot

SSA Piotr Kaczmarek